

SPOJENÁ ŠKOLA

s organizačnými zložkami

Materská škola pre deti s telesným postihnutím
Základná škola pre žiakov s telesným postihnutím
Gymnázium pre žiakov s telesným postihnutím
Obchodná akadémia pre žiakov s telesným postihnutím

Študijný odbor
pomaturitné kvalifikačné vzdelávanie
68 právne vedy

Mokrohájska 3,

844 13 Bratislava

Školský vzdelávací program

ISCED 3B

Školský rok 2009/2010

Školský vzdelávací program

ISCED 4A

**Obchodná akadémia
pre žiakov s telesným postihnutím**

Mokrohájska 3,

844 13 Bratislava

platnosť od 1. septembra 2009

Mgr. Viera Prievalská

.....
riaditeľka školy

Mgr. Zuzana Šenšelová

.....
predsedkyňa školskej rady

**Školská rada schválila
dňa:**

Logo školy

Fotografia školy

Motto:

Vzdelávací program:

Stupeň vzdelania: **ISCED 4A**
Dĺžka štúdia: **2 roky**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:

Názov školy: **Obchodná akadémia pre žiakov s telesným postihnutím**
Adresa: **Mokrohájska 3, 844 13 Bratislava**
IČO: **30779864**

Riaditeľka školy: **Mgr. Viera Prievalská**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP pre vyššie sekundárne vzdelávanie:
Mgr. Eva Horňanská

Kontakt: Tel.: **02/54771826**
Fax: **02/54654087**
e-mail: mokro3school@pobox.sk
e-mail: v.prievalska@gmail.com
Web: www.mokrohajska3.sk

Zriaďovateľ:

Názov: **Krajský školský úrad v Bratislave**
Adresa: **Teplická 4**
832 01 Bratislava
Kontakty: Tel.: **xxxxxx**

Platnosť dokumentu: 1.9. 2009 - 31. 08. 2010

Podpis riaditeľky školy:

I. Všeobecná charakteristika školy

1. História školy

História školy pre deti a žiakov s telesným postihnutím sa začala písať 1. septembra 1937. Bola zriadená ako ústavná škola s dvoma učiteľmi a jedným riaditeľom, ktorý bol zároveň aj riaditeľom ústavu pre telesne postihnutých.

Návrh na zriadenie školy pri ústave, vtedy nazývanom Ústav pre zmrzačených, dal vtedajší tajomník Zemského spolku pre zmrzačených na Slovensku, neskôr riaditeľ školy Jozef Smetana. Škola bola zriadená výnosom Ministerstva školstva a osvety v Prahe dňa

26. augusta 1937 a pomenovaná bola ako Zvláštna škola národná pre zmrzačené deti vo veku školopovinnom v Bratislave. Rast školy, čo do počtu tried v rokoch 1937 až 1945 nemôžeme vyčíslieť. Albert Šimonovič, autor Pamätnice 25 rokov trvania Spolku pre starostlivosť o mrzákov uvádza, že v týchto rokoch školou prešlo a vzdelávalo sa 169 školopovinných detí. Druhá svetová vojna rušivo zasiahla do prirodzeného rozvoja školy. Prvá polovica roku 1945 bola vyplnená vrcholením vojnových udalostí v Bratislave, preto bola škola s ústavom evakuovaná do Slavnice. Jej priestory obsadila nemecká armáda, ktorá pri ústupe zapálila školskú budovu, v nej časť archívu a celé zariadenie školy. Vo vojnových rokoch vo funkcii riaditeľa školy sa vystriedal Rudolf Magdolen, Albert Šimončič, ktorý zotrval v tejto funkcii až do júna 1945. V tom čase sa vyučovalo už v 6-tich triedach.

Prvé povojnové roky postavili zamestnancov školy pred nové, nie malé problémy a ešte väčšie úlohy. Počet žiakov vzrastal, pretože o vzdelávanie a ústavnú starostlivosť sa hlásili deti, ktoré sa stali telesne postihnuté počas druhej svetovej vojny.

Po oslobodení v objektoch ústavu pre telesne postihnutých našla dočasné umiestnenie Učňovská škola pre hluchonemých, riaditeľom bol Július Valentovič. V rokoch 1946-1958 tu býval dočasne so svojou rodinou reprezentant našej vtedajšej defektológie, nositeľ Medaily J. A. Komenského Viliam Gaňo, vedúci oddelenia defektológie na Výskumnom ústave pedagogickom v Bratislave, ktorý sa významnou mierou podieľal na zabezpečení starostlivosti o postihnutých na Slovensku.

V roku 1949 dňa 23. 3. dochádza k reorganizácii školy. Bola zriadená 5 - triedna národná škola pri ústave pre telesne chybných v Bratislave a od 1. 7. 1949 stredná škola s tromi triedami.

V školskom roku 1953/54 v zmysle nového zákona bola otvorená Osemročná stredná škola, ktorá mala osem základných tried, tri pobočky, jednu triedu pre pacientov po operácii tzv. liečebné oddelenie a jednu triedu na ortopedickej klinike.

V školskom roku 1959/60 bola opäť škola premenovaná na Základnú deväťročnú školu pre telesne chybných. V tomto čase škola má už 18 tried a jednu triedu materskej školy. Na školské účely naďalej slúžia provizórne priestory – je to stará administratívna budova bývalej Patrónky a dve triedy sú umiestnené v drevených barakoch, vzdelávanie žiakov sa uskutočňuje v nevyhovujúcich priestoroch. Situácia sa začína meniť k lepšiemu schválením budovania nového ústavu sociálnych služieb, v ktorom sa počíta aj so zriadením školy a s jej kompletným vybavením.

Problém s nevyhovujúcimi priestormi sa definitívne vyriešil v školskom roku 1968/69, pretože škola sa presťahovala z Patrónky do nových priestorov na Mokrohájskej ulici v Bratislave. Je súčasťou Domova sociálnych služieb pre telesne postihnutú mládež. Od tejto chvíle sa škola postupne modernizovala a modernizuje do dnes.

2. Veľkosť školy

Obchodná akadémia pre žiakov s telesným postihnutím je plne organizovaná odborná škola, kde sa vzdelávajú absolventi základných škôl v študijnom odbore 6317 6 obchodná akadémia a absolventi stredných škôl v pomaturitnom kvalifikačnom štúdiu v odbore 68 – právne vedy (6851 6 – sociálno-právna činnosť).

Obchodná akadémia v študijnom odbore pomaturitné kvalifikačné štúdium – právne vedy - v školskom roku 2009/2010 otvorí 1 triedu prvého ročníka a jednu triedu druhého ročníka.

Poskytuje úplné stredoškolské odborné vzdelanie 12 žiakom s telesným postihnutím.

Obchodná akadémia je rozpočtovou organizáciou, zriadenou krajským školským úradom v Bratislave. Obchodná akadémia tak ako všetky organizačné zložky Spojenej školy na Mokrohájskej 3 má celoslovenskú pôsobnosť t.j. vzdeláva žiakov z celého Slovenska, najväčšie percento tvoria žiaci z bratislavského kraja, potom nasledujú trnavský, trenčiansky a nitriansky kraj.

Všetky priestory školy majú bezbariérový prístup, prízemie a poschodie sú prístupné pomocou dvoch výťahov, potrebám žiakov s telesným postihnutím sú prispôsobené hygienické zariadenia školy.

Žiaci pomaturitného kvalifikačného štúdia majú k dispozícii 3 učebne IKT a školskú knižnicu. Všetky triedy sú vybavené špeciálnym nábytkom. Prakticky neustále prebieha dopĺňanie tried novými pomôckami vrátane špeciálnych kompenzačných pomôcok a obnova softwarového vybavenia tried. Chodby slúžia na prezentáciu žiackych prác, výrobkov a projektov.

Triedy sú priestorné a svetlé. Všetci pedagogickí zamestnanci majú k dispozícii svoj kabinet, školskú zborovňu, ktorá je vybavená dvoma osobnými počítačmi napojených na internet s tlačiarňou a LCD televízorom.

Škola nemá vlastné priestory, sídli v prenajatých priestoroch Domova sociálnych služieb Gaudeamus, ktorý sa spolupodieľa na výchove žiakov s telesným postihnutím, ďalej poskytuje žiakom rehabilitačné služby, služby psychológa a sociálnych pracovníkov, výchovu mimo vyučovania, stravovanie a služby v rámci sebaobslužných prác (hygiena, pomoc pri stolovaní, obliekaní a pod.). DSS Gaudeamus ponúka pre svojich klientov dennú, týždennú a celoročnú formu pobytu.

Školský vzdelávací program pre vyššie sekundárne vzdelávanie sa začne realizovať podľa nového školského zákona od 1. septembra 2009.

3. Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci s telesným postihnutím a aj žiaci so sociálne slabších rodín, niektorým z nich vznikol nárok na poberanie sociálneho štipendia. Stredná škola je otvorená „opačnej integrácii“ t.j. vzdeláva popri žiakom s telesným postihnutím intaktných žiakov.

Najväčšie percento tvoria žiaci s rôznymi formami detskej mozgovej obrny (cca 60%), žiaci s vrodenými chybami pohybového aparátu, s neurologickými, genetickými, ortopedickými a metabolickými poruchami postihujúcimi pohybový aparát, žiaci s trvalými následkami po úrazoch a žiaci s telesným postihnutím v kombinácii so špecifickými poruchami učenia. Sú to žiaci, ktorí potrebujú modifikovaný režim vzdelávania a malý triedny kolektív.

Pomerne veľkú skupinu tvoria žiaci s kombinovanými postihnutiami predovšetkým so zrakovým a s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktorá vo veľkej miere súvisí so základnou diagnózou s detskou mozgovou obrnou t.j. sú to časté druhosignálne poruchy reči.

V rámci rozvoja kľúčových kompetencií škola podporuje mimoškolskú činnosť žiakov nadaných v rôznych oblastiach tvorivosti – v oblasti športu, ekonomického nadania, praktických odborných zručností, podporujeme rozvoj komunikačných a interpretačných zručností v oblasti jazyka a rôznych typov umenia. V rámci upevnenia spôsobilostí vedenie školy umožňuje prakticky rozvíjať princípy demokratického systému, budovanie školskej samosprávy, a preto podporuje činnosť Žiackej školskej rady pri Spojenej škole pre žiakov s telesným postihnutím na Mokrohájskej (stredné školy – G, OA, ObŠ).

4. Charakteristika pedagogického zboru

Efektívna výchova a vzdelávanie zdravotne postihnutých žiakov vyžaduje utvorenie profesionálneho a zároveň sociálneho prostredia založeného na vzájomnej tolerancii, rešpektovania a spolupatričnosti. Uznávanie a praktické uplatňovanie týchto hodnôt pri vzdelávaní žiakov s telesným postihnutím je vecou všetkých participujúcich účastníkov na ich výchove a vzdelávaní – od riaditeľky školy, pedagogických pracovníkov, psychológa, logopéda až po rodičov a spolužiakov. Cieľom je zabezpečenie špeciálno-pedagogických potrieb na individuálnej úrovni každého žiaka so zdravotným postihnutím.

Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program, sú v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.

Manažment strednej školy tvorí:

- riaditeľka školy,
- zástupkyňa RŠ pre 3 stupeň SŠ, ktorá je zároveň štatutárnym zástupcom riaditeľky školy a koordinátorkou ŠkVP pre vyššie sekundárne vzdelávanie.

Širšie vedenie školy tvoria:

- výchovná/kariérna poradkyňa pre 3. stupeň SŠ,
- predsedovia PK pre jednotlivé vzdelávacie oblasti na 3. stupni SŠ,
- koordinátor pre zdravý životný štýl – školy podporujúcej zdravie,
- koordinátor pre prevenciu a ochranu detí pred drogovými závislosťami, fyzickým alebo psychickým násilím a prejavmi šikanovania,
- koordinátor pre environmentálnu výchovu,
- koordinátor pre výchovu k manželstvu a rodičovstvu,
- koordinátor informačných a komunikačných technológií.

Súčasťou pedagogického zboru sú školský logopéd, školský psychológ.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Všetky učiteľky majú vysokoškolské vzdelanie, spĺňajú požiadavku odbornej a pedagogickej kvalifikovanosti a 69% z nich má špeciálnopedagogickú spôsobilosť.

Prioritou pedagogických pracovníkov je ďalšie vzdelávanie hlavne v oblasti špeciálneho prístupu vo vzdelávaní žiakov s telesným postihnutím, vzdelávanie v oblasti moderných vyučovacích metód a v oblasti práce s výpočtovou a komunikačnou technikou a zároveň v zdokonaľovaní sa v cudzích jazykoch.

V školskom roku 2009/2010 sa štyri učiteľky strednej školy rozhodli doplniť špeciálno-pedagogické vzdelanie štúdiom na Pedagogickej fakulte UK Bratislava.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa snažia zvyšovať sebadôveru a samostatnosť žiaka, kladú na žiaka primerané požiadavky, nezľavujú v nárokoch a neoslobodzujú ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo asistenta učiteľa zvládnuť. Pri hodnotení učebných výsledkov sa riadia [Metodickými pokynmi č.8/2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov strednej školy a Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP na SŠ č. CD-2004-12003/23597](#).

Vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov pedagogickí zamestnanci sa snažia zohľadňovať špecifiká osobnosti žiakov s telesným postihnutím, v triede učiteľa žiakovi zabezpečujú optimálne podmienky, špecifické potreby žiakov s telesným postihnutím na vzdelávanie a vo vyučovaní uplatňujú špeciálne metodiky v tých predmetoch, kde žiak nemôže pracovať z dôvodu svojho telesného postihnutia a tak dochádza ku zmene oproti bežnému vyučovaniu. V škole máme **osem (sedem)** asistentov učiteľa, ktorí sa podieľajú na utváraní podmienok nevyhnutých na prekonávanie najmä zdravotných, sociálnych a sebaobslužných bariér vo výchovno-vzdelávacom procese.

Asistenti učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese podľa pokynov učiteľa spolu organizujú činnosť žiaka, napomáhajú žiakovi pri činnostiach, ktoré žiak v dôsledku svojho postihnutia nedokáže vykonať alebo vykonáva len čiastočne. Ich práca je veľmi potrebná, pretože narastá počet žiakov s ťažkým zdravotným znevýhodnením a pridávajú sa kombinácie telesného postihnutia so špecifickými poruchami učenia, kombinácie telesného postihnutia so zrakovým alebo sluchovým postihnutím.

5. Prijímanie žiakov do školy a organizácia prijímacieho konania

Škola prijíma žiakov na štúdium do 1. ročníka pomaturitného kvalifikačného štúdia na základe :

- vykonávacieho predpisu o prijímacom konaní na stredné školy
- ukončené stredné všeobecné vzdelanie alebo ukončené stredné odborné vzdelanie maturitou na úrovni ISCED 3
- presné kritéria a podmienky prijímania pre nasledujúci školský rok budú uverejnené na webovej stránke školy www.mokrohajska.sk

O prijatí telesne postihnutého žiaka rozhoduje riaditeľka na základe splnenia kritérií prijímacieho konania a návrhu na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy.

Na pomaturitné kvalifikačné štúdium pre žiakov s telesným postihnutím prijímame žiakov na základe žiadosti plnoletého žiaka v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. MŠ SR o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na základe vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách § 7 ods. 1 – 4 bude škola pre žiakov s telesným postihnutím vyžadovať:

1. vyplnený formulár **Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy (schválený formulár MŠ SR z 1. marca 2006 ŠEVT 49 282 0)**

2. súhlas zákonného zástupcu u žiakov mladších ako 18 rokov so zaradením do špeciálnej strednej školy
3. správy z diagnostických vyšetrení – psychologické a špeciálno-pedagogické s vyjadrením resp. doporučením Centra pedagogického a psychologického poradenstva a prevencie o zaradení do vhodného typu vzdelávania
4. pedagogickú dokumentáciu žiaka

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania škola vytvára žiakom špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a uspokojovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

V škole zabezpečujeme výchovu a vzdelávanie žiakom:

- so zdravotným znevýhodnením orientované na telesné postihnutie
- so sociálne znevýhodneného prostredia v kombinácii so zdravotným znevýhodnením
- s nadaním v kombinácii so zdravotným znevýhodnením
-

Pri práci so žiakmi so ŠVVP je potrebná spolupráca školy, plnoletého žiaka, centra pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie. V rámci školy ide predovšetkým o spoluprácu triedneho učiteľa s ostatnými vyučujúcimi, výchovného poradcu a vedenia školy. Veľký význam má pre úspešné vzdelávanie spolupráca medzi školou, žiakom popríklad aj s rodinou žiaka.

U nadaných žiakov s telesným postihnutím dokážeme rozvíjať ich intelektové, umelecké, športové nadanie.

Pri vzdelávaní žiaka s telesným postihnutím uplatňujeme špeciálne metódy a nasledovné zásady :

1. Zásady pre prácu so žiakmi s telesným postihnutím:

- rešpektovanie možností žiaka
- včasné poskytovanie špeciálnej starostlivosti a pomoci
- utvorenie optimálneho pracovného prostredia vrátane ústretovej pracovnej atmosféry
- využívanie špeciálnych foriem a metód pri práci
- dodržiavanie zásady všestrannosti – dbáme o to, aby mohlo dieťa svoje znevýhodnenie kompenzovať s inými činnosťami, v ktorých je úspešné
- dodržiavanie zásady sústavnosti, primeranosti a postupnosti

2. Zásady práce pre prácu so žiakmi s telesným postihnutím v kombinácii so ŠPU:

- zoznámenie pedagogických zamestnancov , ktorí so žiakom pracujú, s typom špecifickej poruchy a so záverom a doporučením centra špeciálneho pedagogicko – psychologického poradenstva,
- v prípade doporučenia CPPP a ošetrojúceho odborného lekára vypracovanie na žiadosť plnoletého žiaka individuálneho vzdelávacieho plánu, ktorý sa pravidelne vyhodnocuje,
- pri klasifikácii týchto žiakov sa doporučuje brať do úvahy obmedzenia vyplývajúce z ich zdravotného stavu,
- kladenie reálnych cieľov a postupné zvyšovanie nárokov,
- podporovať snahu, vyjadrovať pochvalu pri akomkoľvek zlepšení výkonu,
- vyberať činnosti, v ktorých žiak môže byť úspešný,
- zaraďovať do vyučovania relaxačné chvíľky a striedanie pracovného tempa.

Pri vzdelávaní žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia im venujeme zvýšenú pozornosť, nakoľko sú častejšie ohrození sociálne patologickými javmi. Týmto žiakom je potrebné venovať zvýšenú pozornosť zo strany školského koordinátora prevencie patologických javov a školského psychológa a výchovného/kariérneho poradcu.

Žiaci s DMO, žiaci po úrazoch niekedy trpia ešte poruchami komunikácie a majú pridružené zrakové poruchy.

Žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou je zabezpečená starostlivosť školského logopéda. Žiaci s telesným postihnutím v kombinácii so zrakovým postihnutím majú možnosť pracovať so zrakovými pomôckami, na PC, pracovné listy a študijné texty sa im predkladajú so zväčšovaným písmom. Spolupracujeme s centrom špeciálneho pedagogicko-psychologického poradenstva pri ZŠI pre žiakov s poruchami zraku na Svrčej ul. v Bratislave.

U nadaných žiakov s telesným postihnutím dokážeme rozvíjať ich intelektové, umelecké, športové nadanie. Stupeň nadania posudzuje príslušný odborník.

Športovo nadaným žiakom sa umožňuje rozvíjať svoj športový talent v športovom klube pri Spojenej škole Altius.

Umelecky nadaným žiakom umožňujeme pracovať v školských krúžkoch s umeleckým zameraním.

6. Organizácia maturitnej skúšky

Maturitná skúška na našom gymnáziu sa uskutočňuje podľa vyhlášky č. 510/2004 Z.z. o ukončovaní štúdia na stredných školách a v znení neskorších predpisov a metodických usmernení MŠ SR a KŠÚ.

7. Projekty

Naša škola sa roky zapája do práce v národných a medzinárodných projektoch. Vynikáme hlavne prácou v oblasti informačných technológií – Infovek, Európa v škole, Mikron N...

Škola je zapojená do projektu Škola podporujúca zdravie, Otvorená škola.

Škola sa zapája do medzinárodných projektov prostredníctvom národnej kancelárie pre projekty Comenius, Mosty mládeže, realizovala projekty MŠ SR a MPSV a R SR financované z ESF.

Každoročne realizujeme Integrované športové hry žiakov zdravotne znevýhodnených, regionálny frolbalový turnaj stredných škôl a projekty realizované v spolupráci s IBM, SAV.

Škola rozvíja aj rôzne humanitné aktivity – , pravidelne resp. každoročne sa zúčastňuje Vianočnej a Valentínskej kvapky krvi, kde naši žiaci bez nároku na finančnú odmenu sa zúčastňujú ako dobrovoľní darcovia odberu krvi, škola sa zapája ako spolu organizátor do zbierky Ligy proti rakovine Deň narcisov, podporujeme charitatívne aktivity UNESCO napr. zbierku Modrý gombík, predaj vianočných pohľadníc. Podporujeme aj zbierku Modrý motýľ, venovanú dystrofikom. Nadviazané sú vzťahy s podnikateľskými subjektami a zamestnávateľmi napr. v rámci realizácie odbornej praxe žiakov tretieho a štvrtého ročníka. Veľmi dobrú úroveň má spolupráca s bankovými subjektami napr. VÚB, Slovenská sporiteľňa, IBM a pod.

V oblasti výchovy žiaka pre demokratickú spoločnosť škola podporuje myšlienky tolerance, chápania multikultúrnych vzťahov a pochopenie rozmanitosti sveta.

Podporuje činnosť Žiackej školskej rady pri Strených školách na Mokrohájskej 3. Vedenie školy sa raz za štvrt'rok stretáva so zástupcami žiakov, rieši ich pripomienky a rešpektuje ich názory. Žiaci majú umožnený prístup k riaditeľke školy, jej zástupkyňiam a k výchovnému/kariéernemu poradcovi.

Škola podporuje vydávanie školského časopisu Moky 3 a v rôznych súťažiach školských časopisov získala nejedno ocenenie a prvenstvo, dokonca ocenenie MŠ SR.

8. Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

Spolupráca s rodičmi našich žiakov je na veľmi dobrej úrovni. V škole je vytvorený poradný orgán riaditeľky školy Rada rodičov, v ktorej sú zástupcovia rodičov jednotlivých ročníkov Spojenej školy. Sú volení rodičmi na triednom rodičovskom združení na začiatku školského roka. Rada rodičov zasadá štyrikrát ročne a v prípade potreby častejšie. Štyrikrát ročne realizujeme triedne rodičovské združenia, kde rodičia alebo zákonný zástupca žiaka sú oboznámení triednymi učiteľmi o výchovno-vzdelávacích výsledkoch a správaní svojich detí, o činnosti a plánovaných akciách školy. Rodičia sa môžu kedykoľvek avšak po predchádzajúcom dohovore a v čase konzultačných hodín pre rodičov našich žiakov informovať na svoje dieťa. Zároveň je denne k dispozícii rodičom žiakov riaditeľka školy alebo zástupkyňa riaditeľky školy. Rodičia môžu predkladať podnety a rôzne pripomienky k práci školy, ktoré sú prerokované na pedagogickej rade. Aktuality o činnosti školy a pripravovaných akciách sú pravidelne obmieňané na webovej stránke školy. Rodičia sú prizývaní a srdečne vítaní na akciách školy, niektorí sa podieľajú na ich organizácii alebo ich sponzorujú.

V škole je vytvorený neinvestičný fond VIERA, ktorý finančne pomáha škole a prostredníctvom tohto fondu rodičia, iné fyzické a právnické osoby a rôzne organizácie môžu školu podporiť jednak darovaním 2% zo základu dane alebo darovaním finančných príspevkov resp. iných darov ako napr. osobných počítačov, učebných a kompenzačných pomôcok, ktoré škole pomáhajú zlepšiť jej vnútorné vybavenie a podmienky vzdelávania zdravotne znevýhodnených žiakov.

V zmysle zákona má škola zriadenú Radu školy, ktorej zloženie je stanovené zákonom. Činnosť školskej rady sa riadi štatútom. Na svojich zasadnutiach sa stretáva 3-4 krát ročne.

Veľmi významná a trvalá je spolupráca s DSS Gaudeamus, ktorý žiakom poskytuje ubytovanie, stravovanie, pitný režim, rehabilitáciu, sociálne služby a výkony vychovávateľov a služby sociálnych asistentov.

Ďalej škola spolupracuje s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie Dúbravská cesta 1, Bratislava a centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Bratislave, s Metodicko-pedagogickým centrom na Tomašíkovej v Bratislave a s alokovaným pracoviskom na Ševčenkovej v Bratislave, so Štátnym pedagogickým ústavom...

Významná je spolupráca s Pedagogickou fakultou UK Bratislava, a s Paralympijským výborom v Bratislave, JASR, Slovenskou humanitnou radou, ...

9. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Školu tvorí súbor viacerých škôl. Sú to: materská škola, základná škola, gymnázium, obchodná akadémia, obchodná škola a pri obchodnej akadémii je zriadené kvalifikačné pomaturitné štúdium odbor sociálno-právna náuka.

Škola sídli v prenajatých priestoroch a v súčasnej dobe sa javí nedostatok učebných priestorov. Triedy nadstavbového štúdia sú umiestnené v jazykových učebniach. Škole chýbajú priestory pre organizovanie kultúrnych a spoločenských akcií. Na tieto účely využíva

v spolupráci s DSS priestory jedálne, chýba klubovňa, ktorá by lepšie vyhovovala, nakoľko v jedálni sme limitovaní časom vydávania stravy pre klientov DSS Gaudeamus, žiakom školy, zamestnancom DSS ako aj zamestnancom školy.

Pre odbornú výučbu slúžia:

tri učebne výpočtovej techniky s keramickou tabuľou, filmovacím plátnom a s dvoma interaktívnymi tabuľami, s digitálnymi dataprojektormi, v školskom roku 2008/2009 sa nám podarilo dať do prevádzky multimedialnú učebňu so špeciálnym softvérom určeným na tvorbu prezentácií, testov, učebňa ADK, dve jazykové učebne, ktoré je potrebné dovybaviť špeciálnou technikou určenou na vyučovanie jazykov, žiacka a pedagogická knižnica s čítateľňou, cvičná kuchynka. Škola má okrem telocvične k dispozícii na hodiny TV 25 m bazén, dve posilovne, ktoré sú v správe DSS. Školské chemické laboratórium t. č. je v havarijnom stave (poškodené je vodovodné potrubie, unikajúca voda spôsobuje zatekanie a vytápanie triedy a chodby na prízemí), preto je dočasne vyradené z prevádzky. V spolupráci s Fakultou MFaI UK BA sa pripravuje projekt na jeho renováciu a modernizáciu, aby vyhovoval súčasným bezpečnostným normám a kritériám vzdelávania žiakov s telesným postihnutím.

Postupne sa zlepšuje vybavenosť kabinetov cudzích jazykov, geografie, prírodopisu, fyziky, technické a hygienické vybavenie školy, pomôcky sa vymieňajú za modernejšie, čím chceme sprostredkovať našim žiakom tvorivejšie, kvalitnejšie a efektívnejšie vzdelávanie.

10. Škola ako životný priestor

Škola je miestom, kde sa žije, nielen miestom, kde sa prijímajú vedomosti. Žiaci i pedagógovia v nej trávajú väčšiu časť dňa. Každý rodič chce, aby jeho dieťa trávilo čas naplnený povinnosťami v príjemnom prostredí. Kladieme dôraz na upravené prostredie tried, chodieb, aktualizujeme nástenky, snažíme sa o estetickú výzdobu chodieb.

Postupne podľa finančných možností sa snažíme o výmenu drevených tabúľ za keramické. Dokončili sme výmenu školských lavíc, stoličiek za modernejšie a vhodne upravené pre žiakov na invalidnom vozíku. Ešte máme v pláne postupne vymeniť skrinky na uloženie pomôcok v triedach a plánujeme výmenu starých skriniek v šatniach za nové.

Keďže finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu nepokrývajú potreby školy, škola je odkázaná využívať na renováciu priestorov školy, tried a modernizáciu učebných pomôcok využívaných vo výchovno-vyučovacom procese finančné prostriedky získané z príspevkov ZRŠ, z 2% podielu zo základu daní a projektov financovaných ESF, ktoré sme realizovali na našej škole.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Snažíme sa, aby v škole boli vyhovujúce podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní. Všetky bezpečnostné revízie sú urobené včas, je v nich konštatované, že stav je vyhovujúci. Drobné nedostatky sa snažíme odstraňovať hneď po ich zistení. Na našej škole pravidelne prebiehajú revízie v rámci BOZP a prípadne nedostatky z výsledkov revízií hneď odstraňujeme. Žiaci už na prvej triednickej hodine sú poučení o zásadách ochrany zdravia a dodržiavania bezpečnosti pri práci a zásadách a počinaní sa pri požiari a inom nebezpečenstve či havárii. Na škole organizujeme aj bezpečnostné školenia a cvičenia pre žiakov. Rovnako všetci zamestnanci školy sú pravidelne školení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a predchádzaní a hasení požiaru. Na začiatku práce v špeciálnych učebniach sú žiaci poučení o bezpečnom používaní všetkých pomôcok a zariadení.

V závere roku 2007 sa DSS Gaudeamus podarila zrealizovať výmena drevených okien za plastové so žalúziami, ktoré bránia počas slnečných dní prenikaniu slnečných lúčov do triedy, čím sa čiastočne zabraňuje prehrievaniu tried hlavne v mesiacoch máj, jún.

Na chodbách na prízemí a prvom poschodí sa nám podarilo vymeniť starú podlahovú krytinu za protišmykové PVC. V ďalšej etape nás čaká výmena podlahovej krytiny v jednotlivých triedach, nakoľko táto je už zničená. V zlom stave sú pánske hygienické zariadenia, snažíme sa ich udržiavať v čo najlepšom stave. Problém je v tom, že sídlime v prenajatých priestoroch, za ktoré platíme prenájom, nemáme list vlastníctva a preto je problém získať kapitálové finančné prostriedky z MŠ SR, nakoľko by ich investoval do modernizácie cudzích priestorov.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

„Vyučovanie má srdce zušľachtiť, myseľ osvietiť, človeka do života pripraviť.“

Ludovít Štúr

1. Pedagogický princíp školy

Naša škola je modernou otvorenou školou, v ktorej žiaci majú možnosť získať vedomosti prostredníctvom moderných informačných – komunikačných technológií. Dáva šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech. Chceme smerovať k tomu, aby absolvent našej školy bol žiak, ktorý sa dokáže orientovať v bežných životných situáciách a aby svoje vedomosti, schopnosti a zručnosti bol schopný aplikovať v bežnom živote, aby sa stal človekom tvorivým, humánnym, tolerantným, rešpektujúcim záujmy iných, ale aby si primeraným spôsobom dokázal presadiť aj svoje požiadavky na život medzi bežnou populáciou a zároveň dbal na dodržiavanie mravných a morálnych zákonov v spoločnosti, v ktorej žije.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Naša Spojená škola je školou, ktorá poskytuje deťom a žiakom od predprimárneho ISCED 0 cez primárne ISCED 1, nižšie sekundárne ISCED 2 aj **vyššie sekundárne vzdelanie ISCED 3A, 3B až ISCED 4A (pomaturitné kvalifikačné vzdelávanie)**.

Vo svojom školskom vzdelávacom programe ISCED 3A škola chce naučiť žiakov s telesným postihnutím **komunikáciou prekonať bariéry**.

Obchodná akadémia poskytuje žiakom všeobecné vzdelanie a pripravuje ich pre štúdium na vysokých školách. Smeruje k naplneniu spôsobilostí stanovených Štátnym vzdelávacím programom pre gymnáziá v SR. Spôsobilosti predstavujú súbory vedomostí, zručností, návykov a postojov, ktoré sú využiteľné v učení a v živote. Umožňujú žiakom s telesným postihnutím efektívne a primeraným spôsobom jednať v rôznych situáciách. Riadime sa zásadou škola ponúka a žiak s rodičom si vyberá. Táto zásada platí pri výbere voliteľných predmetov vo vyšších ročníkoch, ale vzhľadom na skutočnosť, že v triedach nášho gymnázia podľa vyhlášky o špeciálnych školách sú počty žiakov znížené, nie je vždy možné v plnej miere zabezpečiť záujem o vybraný voliteľný predmet. Aby sme mohli voliteľný predmet vyučovať, musíme dodržať pravidlo najmenšieho možného počtu žiakov s skupine.

Pri tvorbe ŠkVP sme vychádzali v potreby prispôbiť vzdelávanie súčasným podmienkam školy a možnostiam našich žiakov s telesným postihnutím.

3. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať,

- c) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- d) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Školský vzdelávací program je koncipovaný so zámerom, vytvoriť čo najlepšie predpoklady na úrovni školy pre osvojovanie kľúčových kompetencií, ktoré stanovuje Štátny vzdelávací program pre študijný odbor právne vedy a ktoré tvoria základnú stratégiu.

4. Celková charakteristika absolventa

Absolventi skupiny študijných odborov 68 Právne vedy sú kvalifikovaní pracovníci so širokým odborným profilom, pripravení pre výkon činností súvisiacich so sociálno-právnou problematikou v rôznych typoch organizácií. Vzdelanie rozvíja osobnosť absolventa, jeho povahové vlastnosti, vedomosti a zručnosti, rozvíja a rozširuje všeobecné schopnosti vrátane schopnosti adaptácie na meniace sa podmienky spoločenskej reality.

Náročnosť povolání pre ktoré sú pripravovaní absolventi danej skupiny vyžaduje široký všeobecný rozhľad, rozsiahle odborné vedomosti a spôsobilosti a kladie vysoké nároky na osobnostný rozvoj. Absolventi poznajú psychologické, pedagogické a právne základy svojho odboru a vedia ich prakticky využívať pri riešení odborných problémov. Rešpektujú ľudské práva a slobodu jednotlivcov i skupín a zodpovedne využívajú získané informácie. Sú schopní aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi, projektovať, zorganizovať, zrealizovať aktivity, vyhodnotiť prácu svoju i svojich kolegov. Dôležitou súčasťou profilu absolventa sú jeho vedomosti a spôsobilosti z oblasti hygieny a bezpečnosti práce, starostlivosti o zdravie a jeho ochranu, ochrany životného prostredia, vrátane starostlivosti o kultúru práce a pracovné prostredie.

Pre kvalifikovaný výkon činností majú absolventi vedieť získavať, kriticky hodnotiť, triediť a využívať informácie o javoch a procesoch, ktoré sú významné pre vytváranie názorov, postojov a presvedčenia v rozličných oblastiach života. Majú byť dostatočne adaptabilní, logicky myslíaci, schopní aplikovať nadobudnuté vedomosti a schopnosti pri riešení problémov, schopní pracovať samostatne aj v tíme, sú komunikatívne zruční v nadväzovaní a sprostredkovaní kontaktov, majú kultivované vystupovanie. Sú schopní sústavne sa vzdelávať, trvalo sa zaujímať o vývoj v danej oblasti štúdiom odbornej literatúry, používať

adekvátne metódy práce, ovládať IKT a cieľavedome, rozvážne a rozhodne konať v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie.

Významnou súčasťou profilu absolventa sú jeho morálne vlastnosti, angažovaný a uvedomelý vzťah k človeku a jeho sociálnej situácii a profesijná etika. V správaní absolventov tejto skupiny odborov dominuje tolerancia, empatia, asertivita a prosociálne správanie.

Odborná stredoškolská príprava je orientovaná tak, aby absolvent tohto typu strednej školy mohol ďalej pokračovať vo vysokoškolskom vzdelávaní.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

1. Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi stredného odborného vzdelávania na úrovni ISCED 4A smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili na tejto úrovni zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie sa musia zakomponovať do všetkých vzdelávacích oblastí v súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií. ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávanía, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať aspoň v jednom cudzom jazyku. Žiaci sa získaním týchto spôsobilostí naučia akým spôsobom sa vymieňajú informácie, ako generovať produktívne samoriadené učenie, zapamätajú si, že učenie je v konečnom dôsledku sociálny proces prispôsobovania učebného prostredia pre integráciu aj znevýhodnených sociálnych skupín.

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočítaný text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať najmenej v dvoch cudzích jazykoch,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,

- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolani,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne zručností. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, sebatvoriť, zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeludské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,

- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Tieto schopnosti sa využívajú na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady, napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyť, telesné a duševné zdravie a pod. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehovárание, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Prispievajú k tvorbe nových pracovných miest, umožňujú samozamestnanosť, pomáhajú ľuďom nachádzať prácu, orientovať sa na vlastné podnikanie, zlepšovať svoje pracovné

a podnikateľské výkony. Učiť sa ako sa učiť, prispôsobovať sa zmenám a využívať informačné toky, to sú generické zručnosti, ktoré by mal získať žiak. Je potrebné vyvíjať motivačné opatrenia. Investovanie do ľudských zdrojov tiež znamená umožniť jednotlivcom, aby si riadili vlastné „životné portfólia“ a zviditeľniť im širší rozsah vzdelávacích cieľov. Tvorivé a inovatívne prístupy do ľudských zdrojov sú integrálnou súčasťou rozvoja spoločnosti založenej na vedomostiach. Tieto kompetencie vznikajú v kontexte socio-ekonomickej krízy a transformácie organizácie práce, ktorých dôsledkom je nový model riadenia.

Absolvent má:

vedieť spracovať základné analytické prieskumy a predkladať primerané návrhy na výkon takej práce, ktorú je schopný zodpovedne vykonať,
orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
vyhodnocovať možnosti plánovania realizácie projektov,
samostatne plánovať financie, základné prostriedky a nehnuteľnosti vzhľadom na potreby a ciele manažmentu podnikania,
viest' systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,
pochopiť najnovšie poznatky z teórie riadenia a organizácie,
využívať marketingový manažment,
rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov,
ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
zísťovať dynamiku vývoja efektívnosti práce, podnikania a porovnávať ju s celospoločenskými požiadavkami a potrebami,
využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
pracovať s materiálmi a informáciami v dvoch cudzích jazykoch,
ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
myslieť systémovo a komplexne,
prijímať a uznávať aj iné podnikateľské systémy,
ovládať podstatu systémovej analýzy,
rešpektovať právo a zodpovednosť,
mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu,
uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôsobovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy na povolanie,
mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedomé a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,

chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,

dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Nová iniciatíva v oblasti elektronického vzdelávania (E-learning) si klade za cieľ zvýšiť úroveň digitálnej gramotnosti žiakov. Efektívne využívanie informačných a komunikačných technológií, vrátane možnosti učenia sa formou on-line, výrazne prispeje k realizácii celoživotného vzdelávania pre ľudí rôzneho veku, k udržiavaniu identity komunity a vytváraniu možnosti virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami aj na veľké vzdialenosti. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu, pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania, vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie, vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie, graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú sebaopoznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných. Svojím podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na Zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumeniu si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súcitiť, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,

- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímu a činy, ktoré vykonávajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných chorôb, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenie,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznašanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah.

2. Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu vrátane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov,
- používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,

- vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- definovať a vysvetliť základné pojmy zo všeobecnej psychológie, vývinovej psychológie, sociálnej psychológie, psychológie osobnosti, patopsychológie a psychohygieny,
- pomenovať a popisovať základné psychické procesy a stavy, štruktúru osobnosti,
- rozlišovať špecifiká vývinových období človeka,
- rozoznať zvláštnosti sociálneho prostredia, pomenovať sociálne roly a sociálne skupiny v priebehu života človeka,
- popisovať sociálnu komunikáciu,
- popisovať metódy zvládania náročných životných situácií a zásady duševnej hygieny,
- vybrať a uviesť príklady metód a techník sebapoznania, sebahodnotenia, sebaregulácie, seba výchovy a techník zameraných na zvládanie záťaže súvisiacej s povoláním,
- definovať a vysvetliť základné pojmy zo všeobecnej pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, liečebnej pedagogiky, andragogiky a geragogiky,
- popisovať školskú sústavu v Slovenskej republike,
- vysvetliť základné pojmy zo sociológie, popisovať jednotlivé systémy spoločnosti,
- popisovať a vysvetliť základy sociálnej politiky, jej systém a nástroje,
- vymedziť a vysvetliť systém sociálno-právnej ochrany vybraným skupinám obyvateľstva,
- vymenovať, popisovať a zradiť vybrané choroby,
- vysvetliť vzťah zdravia a sociálnej situácie klienta,
- vysvetliť základy hygieny a epidemiológie,
- popisovať vybavenie lekárnice a uviesť príklady jeho použitia,
- popisovať zásady bezpečnosti a hygieny práce, protipožiarnej ochrany a ochrany životného prostredia vrátane starostlivosti o pracovné prostredie,
- popisovať všeobecné ekonomické zákonitosti,
- používať jednoduché a podvojnú účtovníctvo,
- definovať základné oblasti práva,
- popisovať organizáciu právneho systému,
- definovať a vysvetliť základné ľudské práva a sociálne práva,
- popisovať a vysvetliť základy sociálnej práce,
- popisovať, vysvetliť, aplikovať vybrané metódy sociálnej práce,
- pomenovať príslušnú dokumentáciu v odbore a uviesť príklady jej použitia,
- reprodukovať etické princípy profesie,
- rozoznať základné právne normy odboru.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať nadobudnuté poznatky do praxe,
- určovať ciele, prostriedky a postupy svojej práce,

- plánovať, organizovať a vyhodnocovať vlastné pracovné aktivity,
- samostatne a aktívne riešiť každodenné pracovné situácie,
- používať techniky sebapoznania, sebaregulácie, sebavýchovy,
- používať asertívne techniky na zvládanie stresov,
- získavať, triediť a posudzovať informácie o klientovi a jeho prostredí,
- vybrať vhodné sociálne opatrenia z oblasti sociálno-právnej ochrany,
- aplikovať vhodné metódy práce,
- orientovať sa v sociálnej sieti,
- ovládať efektívnu komunikáciu s ľuďmi,
- uplatňovať základné právne normy,
- uplatňovať etické princípy profesie v správaní a konaní,
- pripravovať vecne, štylisticky i gramaticky správne písomnosti pracovného i osobného charakteru,
- uplatňovať praktické zručnosti v oblasti IKT, pracovať s kopírovacím strojom, skenerom, ovládať klávesnicu (PC, písacieho stroja) desaťprstovou technikou,
- zodpovedne narábať s informáciami,
- pracovať s odbornou literatúrou a inými zdrojmi informácií,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti pri práci a ochrane zdravia pri práci,
- poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch a drobných poraneniach, pri stavoch ohrozujúcich život.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- komunikatívnosťou, priateľskosťou, prosociálnym správaním,
- spoľahlivosťou, presnosťou,
- sebadisciplínou,
- schopnosťou pracovať v tíme i samostatne,
- empatiou, toleranciou, emocionálnou stabilitou,
- trpezlivosťou, vytrvalosťou, flexibilitou, kreativitou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, tvorivosťou,
- asertívnosťou, humánnosťou,
- antidiskriminačným prístupom,
- ochotou kontinuálne sa vzdelávať.

4. Profil absolventa

Absolvent programu vyššieho sekundárneho vzdelania má mať osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, informatívnej, prírodovedeckej, kultúrnej, telovýchovnej gramotnosti. Získa základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie svojich spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získa základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Charakteristika profilu absolventa z viacerých hľadísk:

1. z hľadiska rozvoja osobnosti absolvent je:

- kultivovanou osobnosťou s dobrým spoločenským správaním a vystupovaním, vnímaním a chápaním umenia, akceptáciou etických noriem a princípov
- vyznačuje sa pozitívnym myslením a tendenciou kultivovať svoje nadanie či talent a akceptovať princíp celoživotného vzdelávania
- je flexibilnou, samostatnou osobnosťou schopnou individuálnej a tímovej práce
- je schopný tvorivej práce
- je schopný rozvíjať vlastnosti, ktoré sú základom pozitívneho a zdravého vzťahu k životu

2. z hľadiska predpokladov na štúdium

- je vybavený veľmi dobrým všeobecným prehľadom vo všetkých vedných odboroch, chápe súvislosti a vzťahy jednotlivých odborov
- je schopný rozvíjať svoje nadanie a talent v príslušnej oblasti po celú dobu štúdia
- je schopný samostatne vyhľadávať a spracovávať informácie z odbornej literatúry, funkčne a efektívne využívať fondy knižníc a prostriedkov informačných technológií

3. z hľadiska morálnych postojov

- rešpektuje presvedčenie druhých ľudí, je tolerantný k odlišným kultúrnym a náboženským prejavom, odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie
- vychádza z princípov humanity, úcty k osobnosti i názorom partnera v dialógu
- je schopný presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, dodržiavať zdravý životný štýl a vyváženú starostlivosť o vlastnú telesnú zdatnosť
- je schopný sa orientovať v medziľudských vzťahoch, citlivo pristupovať k individualite druhého
- chráni kultúrne a historické dedičstvo, prírodu a jej subsystemy
- má primerané právne vedomie, sociálne cítenie a pozitívny vzťah k dodržiavaniu právnych noriem, ku kultúrnym odkazom a zvyklostiam

4. z hľadiska komunikačných schopností

- pozná materinsky jazyk po stránke hovoreného a písaného prejavu,
- je schopný kultivovane vyjadrovať svoje myšlienky, spraviť výklad, viesť diskusiu a využívať aj ďalšie rečnícke prejavy
- pri rozhovoroch načúvať, chápať postoje druhých, vhodne reagovať, správne a vecne argumentovať
- vie zaobchádzať s faktami a domnienkami, správne ich interpretovať a používať
- ovláda technické prostriedky, technologické postupy a formy komunikácie spojené so získavaním informácií, vyhodnocovaním, interpretáciou a prezentáciou informácií na báze vysokej gramotnosti pri ovládaní počítačových systémov a s nimi spojených komunikačných technológií

5. z hľadiska jazykových schopností

- je jazykovo vybavený pre ďalšiu profesijnú dráhu v zvolených odboroch,
- ovláda svoj prvý jazyk tak, aby mal zodpovedajúce šance pre uplatnenie na európskom trhu práce
- vie komunikovať s cudzincami v štandardných situáciách i v situáciách, kde sa rieši základná odborná problematika, čítať primerane náročné texty v origináli, z odbornej a populárno-vedeckej literatúry, ako aj texty a diela krásnej literatúry, samostatne zvládnuť základné slohové útvary a preložiť primeraný text z materinského jazyka

5. Vzdelávacie oblasti

1. Odborné vzdelávanie

Odborné vzdelávanie vedie žiakov k zvládnutiu základných úloh odboru, na ktorý sa pripravujú. Žiaci získavajú, upevňujú a prehlbujú si vedomosti, zručnosti a návyky predpísané na zvládnutie budúceho povolania. Pri práci dodržiavajú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Absolventi škôl vstupujúci do praxe by mali byť vybavení kvalitnými základmi odborného cudzieho jazyka, aby sa mohli uchádzať o prácu v rámci Európskej únie. Odborné vzdelávanie v skupine odborov 68 Právne vedy v štátnom vzdelávacom programe predstavuje súbor základných odborných informácií – súhrn principiálnych vedomostí a zručností uvedených v profile absolventa nevyhnutných pre kvalifikované vykonávanie základných odborných činností.

Prehľad vzdelávacích oblastí:

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

5.1. Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Cieľ je zameraný na osvojenie základných pojmov z psychologických, sociologických vied, vied o výchove. Učivo pôsobí na rozvoj osobnosti žiaka (spôsobilosti nevyhnutné na sebaopoznanie, seba výchovu, sebarozvoj), sprostredkúva mu vedomosti o rôznych skupinách klientov sociálno-právnej oblasti, o možnostiach práce s nimi a to v úzkej spolupráci s kolegami a ďalšími odborníkmi. Osvojuje si základy úspešnej komunikácie, empatie a asertivity a základy etiky profesie sociálneho pracovníka.

Vyučovanie cudzieho jazyka vychádza z predpokladu, že žiaci už absolvovali určitý typ stredoškolského vzdelávania, počas ktorého získali základné jazykové znalosti: fonetické, lexikálne, gramatické a štylistické. Cieľom dvojročného štúdia je ďalší rozvoj všetkých jazykových zručností, t.j. produktívnych (rozprávanie a písanie) a receptívnych (počúvanie a čítanie).

Psychologické disciplíny umožňujú žiakovi spoznať zákonitosti duševnej hygieny a možnosti ich uplatnenia v pracovnom aj osobnom živote. Poznáva špecifiká psychického, fyzického a sociálneho vývinu človeka, na základe ktorých dokáže zvoliť primerané metódy a postupy práce s konkrétnym klientom.

Obsah nadväzuje na poznatky získané v predchádzajúcom štúdiu, dôraz je kladený najmä na hygienu, starostlivosť o zdravie, poznanie chorôb a ich prevenciu, na úrazy a ich prevenciu a poskytnutie prvej pomoci. V obsahu sa kontinuálne prelínajú aj prvky environmentálnej výchovy a vzdelávania.

Žiak si osvojuje základné legislatívne normy z odboru, pozná organizáciu a systém riadenia, ako aj ciele politiky štátu v odbore.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent má:

- používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu vrátane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov,
- používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- definovať a vysvetliť základné pojmy zo všeobecnej psychológie, vývinovej psychológie, sociálnej psychológie, psychológie osobnosti, patopsychológie a psychohygieny,
- pomenovať a popísať základné psychické procesy a stavy, štruktúru osobnosti,
- rozlišovať špecifiká vývinových období človeka,
- rozoznať zvláštnosti sociálneho prostredia, pomenovať sociálne roly a sociálne skupiny v priebehu života človeka,
- popísať sociálnu komunikáciu,
- popísať metódy zvládania náročných životných situácií a zásady duševnej hygieny,
- vybrať a uviesť príklady metód a techník sebapoznania, sebahodnotenia, sebaregulácie, seba výchovy a techník zameraných na zvládanie záťaže súvisiacej s povoláním,
- definovať a vysvetliť základné pojmy zo všeobecnej pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, liečebnej pedagogiky, andragogiky a geragogiky,
- popísať školskú sústavu v Slovenskej republike,
- vysvetliť základné pojmy zo sociológie, popísať jednotlivé systémy spoločnosti,
- popísať a vysvetliť základy sociálnej politiky, jej systém a nástroje,
- vymedziť a vysvetliť systém sociálno-právnej ochrany vybraným skupinám obyvateľstva,
- vymenovať, popísať a zradiť vybrané choroby,
- vysvetliť vzťah zdravia a sociálnej situácie klienta,
- vysvetliť základy hygieny a epidemiológie,
- popísať vybavenie lekárnice a uviesť príklady jeho použitia,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, protipožiarnej ochrany a ochrany životného prostredia vrátane starostlivosti o pracovné prostredie,
- popísať všeobecné ekonomické zákonitosti,
- používať jednoduché a podvojnú účtovníctvo,
- definovať základné oblasti práva,
- popísať organizáciu právneho systému,
- definovať a vysvetliť základné ľudské práva a sociálne práva,
- popísať a vysvetliť základy sociálnej práce,
- popísať, vysvetliť, aplikovať vybrané metódy sociálnej práce,
- pomenovať príslušnú dokumentáciu v odbore a uviesť príklady jej použitia,
- reprodukovať etické princípy profesie,
- rozoznať základné právne normy odboru.

Prehľad obsahových štandardov:

- 1) **Cudzí jazyk**
- 2) **Základy vied o človeku a spoločnosti**
- 3) **Sociálna práca a jej metódy**
- 4) **Sociálno-právna ochrana**
- 5) **Etika práce**
- 6) **Osobnosť sociálneho pracovníka**

1. Cudzí jazyk

Počúvanie s porozumením – vzdelávanie rozvíja receptívne sluchové spôsobilosti založené na počúvaní s porozumením monologických a dialogických prejavov, cudzojazyčných pokynov, inštrukcií a súvislých prejavov, ktoré obsahujú známe lexikálne a gramatické javy.

Čítanie s porozumením – vzdelávanie rozvíja schopnosť čítať výrazne, so správnym prízvukom, intonáciou a melódiou, získavať potrebné informácie z autentických cudzojazyčných materiálov, nájsť v texte kľúčové informácie, pochopiť obsahovú podstatu textov, všeobecného, odborného a populárno-náučného charakteru, na základe kontextu vydedukovať význam neznámych výrazov, využívať ilustrácie, tabuľky, schémy, používať slovníky, jazykové a iné príručky, používať rôzne jazykové prostriedky, ktoré skvalitnia výslovnosť a obohatia slovnú zásobu.

Písomný prejav – žiaci sa naučia vyjadrovať k všeobecným i odborným témam, získať a poskytovať informácie v osobnej, verejnej a pracovnej oblasti, zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne zaznamenať podstatné informácie z vypočutého, vyjadriť myšlienky, postoje, názory, opísať osoby, predmety a udalosti, zostaviť osnovu prečítaného (vypočutého) textu a reprodukovat obsah, vyplniť dotazník, tlačivá, žiadosti, zostaviť životopis, zostaviť a odpovedať na základný typ listu obchodnej korešpondencie, využívať slovníky, gramatické príručky.

Ústny prejav – žiak vie jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii reagovať v bežných životných situáciách, vie začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor, predstaviť sa a predstaviť inú osobu, niekoho osloviť, pozdraviť, zablahoželať, o niečo požiadať, poďakovať, ospravedlniť sa a rozlúčiť sa, vyjadriť súhlas, odmietnutie, záujem a nezáujem radosť, sklamanie, pochybnosť, prekvapenie, ochotu, riešiť štandardné situácie, odpovedať na otázky a tvoriť otázky k prečítanému alebo vypočutému textu, vyjadriť hlavnú myšlienku textu a svoj postoj k prečítanému alebo vypočutému, vyjadriť svoj názor na určitý problém, opísať predmet, osobu, udalosť, miesto, charakterizovať vlastnosti niekoho, dokáže informovať o reáliách Slovenska a krajín študovaného jazyka.

Poznanky o krajinách študovaného jazyka – vzdelávanie má rozvíjať a upevňovať vedomosti žiakov všeobecného a odborného charakteru z krajiny príslušnej jazykovej oblasti, jej kultúry, tradícií a spoločenských udalostí. Žiaci získajú informácie o socio-kultúrnom prostredí, o sociálnych službách a sociálno-právnej ochrane danej krajiny.

2. Základy vied o človeku a spoločnosti

Obsah je zameraný na osvojenie si odbornej terminológie vied o človeku a spoločnosti na takej úrovni, aby ich žiak dokázal primerane používať v komunikácii s odbornou i laickou verejnosťou. Súčasťou sú informácie z oblasti psychológie, sociológie, ekonomiky, pedagogiky a zdravotvedy.

3. Sociálna práca a jej metódy

Žiak sa oboznámi s úlohou sociálnej práce v spoločnosti, jej miestom a významom. Spozná význam sociálnej politiky pre prax sociálnej práce. Naučí sa posudzovať vhodnosť metód práce vo vzťahu k sociálnej situácii klienta. Súčasťou štandardu je aj príprava žiaka na tímovú prácu.

4. Sociálno-právna ochrana

Obsahový štandard je zameraný na vytvorenie obrazu o sociálno-právnej ochrane v SR a EÚ. Štandard určuje vedomosti z oblasti právnych disciplín – ústavné, občianske, rodinné, pracovné, trestné a správne právo, so zvláštnym dôrazom na právo sociálneho zabezpečenia. Súčasťou je osvojenie si dokumentov z oblasti ľudských práv a občianskych slobôd ako aj sociálnych práv.

5. Profesionálna etika

Obsahom sú požiadavky na osvojenie si základov etiky, etického konania a etického kódexu profesie.

6. Osobnosť sociálneho pracovníka

Štandard stanovuje osobnostné a profesionálne požiadavky na sociálneho pracovníka. Žiaci sú pripravení zvládať efektívnu komunikáciu a pracovať na svojom celoživotnom rozvoji.

5.2. Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

V prakticky orientovaných činnostiach žiak uplatňuje nadobudnuté vedomosti, zručnosti, zbehlosti najmä z pedagogických, psychologických, sociologických disciplín, metód práce ako aj z ostatných odborných predmetov. Dôležitou súčasťou odbornej prípravy je utváranie odborných postojov a názorov, vzťahu žiakov k odboru štúdia, k plneniu pracovných povinností a pocitu zodpovednosti za zverené osoby, hodnoty a výsledky svojej činnosti.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent vie:

- aplikovať nadobudnuté poznatky do praxe,
- určovať ciele, prostriedky a postupy svojej práce,
- plánovať, organizovať a vyhodnocovať vlastné pracovné aktivity,
- samostatne a aktívne riešiť každodenné pracovné situácie,
- používať techniky sebapoznania, sebaregulácie, sebavýchovy,
- používať asertívne techniky na zvládanie stresov,
- získavať, triediť a posudzovať informácie o klientovi a jeho prostredí,
- vybrať vhodné sociálne opatrenia z oblasti sociálno-právnej ochrany,
- aplikovať vhodné metódy práce,
- orientovať sa v sociálnej sieti,
- ovládať efektívnu komunikáciu s ľuďmi,

- uplatňovať základné právne normy,
- uplatňovať etické princípy profesie v správaní a konaní,
- pripravovať vecne, štylisticky i gramaticky správne písomnosti pracovného i osobného charakteru,
- uplatňovať praktické zručnosti v oblasti IKT, pracovať s kopírovacím strojom, skenerom, ovládať klávesnicu (PC, písacieho stroja) desaťprstovou technikou,
- zodpovedne narábať s informáciami,
- pracovať s odbornou literatúrou a inými zdrojmi informácií,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti pri práci a ochrane zdravia pri práci,
- poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch a drobných poraneniach, pri stavoch ohrozujúcich život.

Prehľad obsahových štandardov

- 1) Sociálno-právna ochrana**
- 2) Komunikácia a etika**
- 3) Bezpečnosť, hygiena a ochrana zdravia pri práci**

Popis obsahových štandardov

1. Sociálno-právna ochrana

Žiak si má osvojiť základné zručnosti potrebné pre oblasť sociálno-právnej ochrany: orientovať sa v sociálnej sieti, viesť klientský spis, vyhotoviť podklady a správy, vykonávať funkciu opatrovníka, pomôcť klientovi pri vyhotovovaní písomných materiálov, sprevádzanie klienta, pomôcť klientovi pri naplňaní jeho práv. Súčasťou štandardu je aj praktická orientácia v právnych normách.

2. Komunikácia a etika

Obsah je zameraný na osvojenie si taktnej a kultivovanej komunikácie ako vo verbálnej, neverbálnej, tak i v grafickej podobe. Dôraz je kladený na uplatňovanie etických princípov profesie v správaní a konaní, na zodpovedné a diskkrétne narábanie s informáciami a osobnými údajmi.

3. Bezpečnosť, hygiena a ochrana zdravia pri práci

Žiaci sa naučia uplatňovať pravidlá bezpečnosti pri práci a ochrane zdravia, vrátane zvládnutia základov prvej pomoci pri úrazoch a drobných poraneniach, pri stavoch ohrozujúcich život. Zvláštnou požiadavkou je ovládať pravidlá bezpečného pohybu v teréne: ochrana pred infekčnými chorobami, napadnutím klientom a pod. súčasťou obsahu sú aj stratégie na zvládanie zvýšenej záťaže a predchádzanie syndrómu vyhorenia.

6. Učebné zdroje

Pri štúdiu v tomto vzdelávacom programe sa odporúčajú tieto učebné zdroje:

a. Odborná literatúra

1. Bentowin, A.: Týraní a sexuálni zneužívaní v rodinách. Praha, Grada 1998
2. Čečet V. – Samaš O.: Základy trestného práva. Bratislava, 2001
3. Dohovor o právach dieťaťa

4. Dunovský, J. – Dytrych, L. – Matějček, Z.: Týranie, zneužívanie a zanedbávanie detí. Praha, Grada 1999
5. Dylevský – Trojan: Somatológia 1, 2. Osveta, Martin, 1992
6. Európska sociálna charta
7. Gabura, J. – Mydlíková, E.: Vedenie sociálneho prípadu. Bratislava, ASSP 2004
8. Helus, Z.: Sociální psychologie pro pedagogy. Praha, Grada 2007
9. Hluchová, L.: Zdravoveda. Príroda, 2007
10. Jandourek, J.: Úvod do sociologie. Praha, Portál 2003
11. Kopecká, K. – Kopecký, P.: Zdravie a klinika chorôb. Osveta, Martin 1998
12. Krsková, A. – Krátka, D.: Základy práva. Bratislava, SPN 2003
13. Lazar, J.: Základy občianskeho hmotného práva. Bratislava 2004
14. Levická, J. a kol.: Sociálna práca s rodinou I. Trnava, SAP 2004
15. Levická, J.: Metódy sociálnej práce. Učebnica pre SPgŠ, PaSA PaKA. SPN 2007
16. Levická, J.: Náčrt dejín sociálnej práce. Trnava, SAP 1999
17. Levická, J.: Teoretické aspekty sociálnej práce. Trnava, FZaSP TU 2002
18. Matejček, Z.: Náhradná rodinná péče. Praha, Portál 1999
19. Matoušek, O.: Metódy a řízení sociální práce. Praha, Portál 2004
20. Matoušek, O.: Sociální práce v praxi. Praha, Portál 2005
21. Matoušek, O.: Základy sociální práce. Praha, Portál 2001
22. Novotná, V. – Schimmerlingová, V.: Sociální práce, její vývoj a metodické postupy. Praha, UK 1992
23. Reháček, R.: Manažment v sociálnej práci. Trnava, SAP, 2003
24. Schavel, M. – Čižek, F.: Sociálna prevencia. Trnava, SAP 2005
25. Schultz, I. – Schultzová, A.: Právna náuka pre obchodné a hotelové akadémie. Bratislava, SPN 2003
26. Slovák, P. – Vereš, M.: Metódy sociálnej práce I. Bratislava, VŠZaSP sv. Alžbety 2006
27. Slovák, P. – Vereš, M.: Metódy sociálnej práce II. Bratislava, VŠZaSP sv. Alžbety 2007
28. Strieženec Š.: Slovník sociálního pracovníka. Trnava, AD 1996
29. Strieženec, Š.: Základy sociálnej práce. Trnava, AD 1998
30. Šanta, M. a kol.: Prvá pomoc. Osveta, 2006
31. Šlosár a kol.: Základy ekonomie a ekonomiky pre stredné školy. 2004
32. Šlosár, R. – Spitzová, A. – Ďuricová, O.: Účtovníctvo pre 3. ročník obchodných akademií. Bratislava, IURA EDITION 2006
33. Šlosár, R. – Šlosárová, A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akademií. Bratislava, IURA EDITION 2005
34. Šustrová, M.: Mentálne postihnutie. Sociálna práca s mentálne postihnutými. Trnava, SAP 1999
35. Tomašovičová, A.: Základy ekonomiky pre sociálneho pracovníka. Trnava, ProSocio 2007
36. Trojan, S.: Biológia človeka v obrazoch. Osveta 1991
37. Turayová, Y. a kol.: Vybrané kapitoly z kriminológie. Bratislava, Právnická fakulta UK 1999
38. Ústava SR
39. Vágnerová M.: Psychologie pro pomáhající profese. Praha, Portál 2004
40. Všeobecná deklarácia ľudských práv a občianskych slobôd
41. Zákon o rodine
42. Zákon o sociálnej pomoci
43. Zákon o zamestnanosti

b. Didaktická technika

1. Prenosný spätný projektor
2. Počítače, tlačiareň
3. Kopírovací stroj a skener
4. Video a DVD prehrávač, dataprojektor
5. Projekčné plátno
6. Televízor
7. Magnetofón
8. Rozhlasový prijímač

c. Materiálne výučbové prostriedky

1. Trojrozmerné modely
2. CD, VHS, DVD – na priblíženie obsahových štandardov a prezentáciu pracovných postupov podľa odboru štúdia
3. Lekárnička
4. Obrazy, tabule, mapy a schémy konštrukcií

7. Využitie štátneho a školského vzdelávacieho programu pre vzdelávanie dospelých

Vzdelávanie dospelých je v súčasnej dobe stále viac ovplyvňované koncepciou celoživotného vzdelávania, ktorá predstavuje zásadnú zmenu v poňatí celého vzdelávacieho systému. Systém celoživotného vzdelávania, ktorý sa postupne začína vytvárať a realizovať, umožní plynulý prechod, spoluprácu a prekrývanie medzi jednotlivými oblasťami vzdelávania, zamestnania a podnikania.

Zmeny v odvetvovej štruktúre našej ekonomiky si vyžadujú vyššiu úroveň kvalifikovanosti dospelých. Dôraz sa kladie tak na všeobecné, ako aj na odborné kvalifikácie. Koncepcia štátnych vzdelávacích programov je zameraná predovšetkým na populáciu mladých ľudí, a to hlavne z hľadiska všeobecných cieľov vzdelávania.

Denná forma štúdia pre študijné odbory je pre dospelú populáciu výnimočná. Dospelí musia využívať iné možnosti a formy vzdelávania a to večernú, diaľkovú, individuálnu, kombinovanú alebo formou dištančného vzdelávania, kde je vzdelávanie spojené so získaním kompetencií v oblasti informačných a komunikačných technológií. Práve informačné a komunikačné technológie môžu zohrať významnú úlohu vo vzdelávaní dospelých.

Pri koncipovaní vzdelávania dospelých podľa ŠVP je potrebné zohľadniť špecifické črty tejto kategórie dospelých žiakov:

- špecifiká funkcie a cieľov vzdelávania dospelých – vzdelávanie dospelých plní kvalifikačnú funkciu, pri ktorej získavajú absolventi kvalifikáciu na úrovni ISCED 4A. Podobne ako úroveň 3A, vedie k získaniu stupňa vzdelania potrebného pre prístup k ďalšiemu vzdelávaniu na vyššej úrovni ISCED 5.
- situačné špecifiká vzdelávania dospelých sú späté tak s rodinným, ako aj s pracovným a spoločenským životom dospelých. Preto vzdelávacie programy musia veľmi citlivo reagovať na túto situáciu dospelých a ich individuálne vzdelávacie potreby, a to tak z hľadiska obsahu vzdelávania, ako aj z hľadiska zodpovedajúcich metód výučby, kontroly štúdia a pod. V obsahu vzdelávania je potrebné zobrať do úvahy primeranosť

obsahu všeobecného vzdelávania, ktorý je často mechanicky prebraný z programov počiatočného vzdelávania¹ a nezodpovedá vedomostiam, zručnostiam, ani životným skúsenostiam dospelých. V oblasti hodnotenia vzdelávacích výstupov sa musíme predovšetkým orientovať vo väčšej miere na individualizáciu hodnotenia, ktoré umožňuje aj individuálne tempo učenia a prípravu na záverečné hodnotenie dospelých,

- osobnostné špecifiká dospelých súvisia hlavne s vekovou vyspelosťou jednotlivcov. Vo všeobecnosti môžeme povedať, že dospelí žiaci bývajú zrelší, skúsenejší, a preto aj cieľavedomejší a spoľahlivejší. Naproti tomu bývajú často citlivejší na prípadné študijné úspechy alebo neúspechy. Vyšší stupeň samostatnosti vedie však aj k tomu, že vzťah učiteľa a žiaka býva na vyššej partnerskej úrovni, a preto učitelia bývajú skôr konzultanti a radcovia ako klasickí učitelia.

Základnou črtou učiteľa dospelých žiakov by mal byť veľmi taktný záujem o žiaka spojený so snahou pochopiť jeho ťažkosti a zábrany súvisiace s výučbou a učením. Podmienkou práce učiteľa je úcta k dospelému žiakovi pri rešpektovaní jeho osobnosti, záujmu, schopnosti, ale i vlastných predstáv o sebe samom. So žiakom ho spája spoločný cieľ, ktorý by mal byť realizovaný na základe partnerstva a spolupráce. Preto učiteľ musí prispôbovať svoju rolu v triede, ale aj postupy práce pri vyučovaní. Neexistuje optimálna didaktická metóda, ktorá má svoje výhody a nevýhody. Oblasť vzdelávania dospelých by mala byť prienikom klasických školských metód a vhodne zvolených ďalších metód, ktoré sa ukázali ako najefektívnejšie pre ďalšie odborné vzdelávanie. Veľká pozornosť by sa mala venovať aj samoštúdiu žiakov a teda metódam učenia sa.

8. Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Vnútrotný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov práce žiakov
2. hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. hodnotenie činnosti školy

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov s telesným postihnutím v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Úlohou je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z požiadaviek školského zákona. Zároveň budeme vychádzať z **Metodických pokynov č. 8, Metodických pokynov k výchove a vzdelávaniu žiakov s vývinovými poruchami učenia v základných a stredných školách č. CD-2004-12003/23597.**

ISCED 4A – hodnotenie odborných predmetov

Predmety	Bodové rozpätie	Projekty Ústna odpoveď
----------	-----------------	---------------------------

Odborné predmety SPČ	20 – 18 - 1	Hodnotená známkou
	17 – 15 - 2	
	14 – 10 - 3	
	9 – 7 - 4	
	6 – 0 - 5	

Žiak je pravidelne hodnotený počas celého školského roka podľa zásad stanovených klasifikačným poriadkom. Polročná a koncoročná klasifikácia je vyjadrením výsledkov práce za uvedený polrok. Hodnotenie je vyjadrené známkami 1 -5 vo všetkých predmetoch (okrem výchovných a nepovinných).

Hodnotenie kľúčových kompetencií

Na sledovanie cieľov ŠkVP Obchodnej akadémie pre žiakov s telesným postihnutím a kvality ich splnenia jednotlivými žiakmi slúži pravidelné hodnotenie úrovne kompetencií a kvality jednotlivých výstupov stanovených ŠkVP (pozri plány a osnovy predmetov).

Priebežné hodnotenie predmetovými komisiami prebieha raz za štvrt' roka a správu podávajú ku štvrťročnej a k polročnej klasifikačnej konferencii. Všeobecné zručnosti sú definované konkrétnymi výstupmi v jednotlivých predmetoch, žiaci tak získavajú pravidelnú informáciu a impulz pre svoju prácu.

Porovnávacie a výstupné hodnotenie

Pozorovacie a výstupné hodnotenie schopností našich žiakov chceme robiť pravidelne pomocou testovania.

Zákonom je definovaná povinnosť žiaka absolvovať na konci štúdia externú a internú časť maturitnej skúšky. Na záverečných poradách budeme pravidelne vyhodnocovať výsledky, ktoré v oboch častiach dosiahli naši žiaci.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Pri hodnotení učebných výsledkov sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

9. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov

Vnútorý systém kontroly v personálnej oblasti predchádza hodnoteniu pedagogických zamestnancov. Hodnotenie zamestnancov predstavuje racionálne a systematické porovnanie požiadaviek jednotlivých pracovných činností a spôsobilostí zamestnancov s tým, či dokážu úspešne vykonávať zverené úlohy.

Úlohou vedúceho zamestnanca – vedúceho MZ, PK, zástupkyne riaditeľky školy a riaditeľky školy je posúdenie pracovného výkonu zamestnancov a rozpoznanie ich pozitívnych a negatívnych stránok, spolurozhodovanie o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi riadiacim zamestnancom a jeho podriadenými spolupracovníkmi a zamestnancami v pracovnom tíme navzájom, osobný vzťah zamestnanca k práci, stotožnenie sa zamestnanca s cieľmi školy. Ďalej slúži na vytvorenie predpokladov pre plánovanie potrieb zamestnancov, prípadne odhalenie dôvodov pre prepúšťanie nevhodných zamestnancov, identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov, napomáhanie plánovaniu a realizácii ich pracovnej kariéry, odhaľovanie pracovných rezerv a odhaľovanie ciest ako a kedy zvyšovať výkonnosť.

Oblasti hodnotenia učiteľov:

- plnenie pracovných povinností a úloh, plnenie cieľov školy, vedenie pedagogickej agendy, vedenie a práca so žiakmi (kvantita, kvalita práce, produktivita práce, dosiahnuté výsledky so žiakmi, plnenie termínov)
- fungovanie v pracovnom tíme, pracovné a spoločenské správanie (interpersonálne vzťahy, spolupráca, komunikácia, flexibilita, ochota, schopnosť rozhodovať, schopnosť viesť spolupracovníkov, spolupráca s rodičmi žiakov)
- úsilie učiteľa venované osobnému rozvoju (vzdelávanie, rozvoj vedomostí a zručností, schopností)

Hodnotenie zamestnanca v našej škole prebieha v dvoch rovinách:

1. Neformálne hodnotenie

Je zamerané na priebežné hodnotenie nadriadeným v priebehu výkonu práce. Má príležitostnú povahu, je skôr determinované situáciou daného momentu, pocitom hodnotiaceho. Ide o súčasť každodenného vzťahu medzi nadriadeným a podriadeným, súčasť priebežnej kontroly plnenia pracovných úloh a pracovného správania. Vykonáva ho každý vedúci zamestnanec školy - zástupkyňa riaditeľky školy bez ohľadu na vzťah priamej nadradenosti voči zamestnancovi a riaditeľka školy.

Ide o dennú kontrolu nástupu na pracovisko a odchodu z pracoviska, nástupu na vyučovaciu hodinu a ukončenie vyučovacej hodiny, nástupu na dozor a vykonávanie dozoru, správanie k žiakom, rodičom, kolegom, dodržiavanie pracovného poriadku, zásad BOZP a OPP a používanie OPP.

2. Formálne hodnotenie

Je racionálnejšie a periodické, bude sa vykonávať sa v pravidelnom intervale. Vytvárajú sa z neho dokumenty, ktoré sa zaraďujú do osobných materiálov zamestnanca – budú slúžiť ako podklady pre ďalšiu personálnu činnosť.

Jeho výhody sú v lepšom poznaní práce zamestnanca školy a:

- hodnotí zamestnancov komplexnejšie podľa znalostí, zručností, kvalít,
- lepšie rozpoznáva, oceňuje, rozvíja silné stránky zamestnanca,
- lepšie rozpoznáva slabé stránky zamestnanca a umožňuje ich efektívnejšie odstraňovanie
- umožňuje lepšie rozpoznať potrebu vzdelávania a rozvojový potenciál zamestnanca, jeho vhodnosti pre vykonávanie náročnejšej práce,
- sústavnejšie orientuje pozornosť na výkon,
- zisťuje osobný vzťah zamestnanca k práci, škole ako pracovisku, k cieľom školy, ku žiakom, kolegom, rodičom, k nadriadeným,
- prispieva k zvyšovaniu pracovnej morálky na pracovisku.

Patrí sem: sledovanie výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje – ich prospech, zapájanie žiakov do súťaží, do projektov, tvorba projektov pre žiakov, zapájanie do ďalšieho vzdelávania, tvorba učebných pomôcok, zapájanie do mimoškolskej činnosti, vzájomné hodnotenie učiteľov, hodnotenie učiteľov žiakmi i rodičmi.

Neoddeliteľnou súčasťou je hodnotenie vedenia pedagogickej dokumentácie - triedna kniha, triedny výkaz, tvorba časovo-tematických plánov, ich plnenie, vedenie ostatnej písomnej agendy (záznamy o krúžkoch, plán práce triedneho učiteľa, triedne portfólio, zápisnice z rodičovských združení ...), aktívna účasť na poradách, zasadnutiach MZ alebo PK, podieľanie sa na tvorbe a realizácii školského vzdelávacieho programu, šírenie dobrého mena školy a zvyšovanie morálneho kreditu školy.

Dôležitou súčasťou je hospitačná činnosť nadriadeného zamestnanca na vyučovaní a písomný záznam z hospitácie s doporučeniami a opatreniami na skvalitnenie práce učiteľa. Dvakrát až trikrát ročne bude viesť riaditeľka školy alebo zástupkyne riaditeľky školy so zamestnancami osobný pohovor. Na pohovore sa na základe neformálneho hodnotenia, hospitačnej činnosti, výchovnovzdelávacích výsledkov žiakov, mimoškolskej činnosti učiteľa, hodnotia odborné schopnosti učiteľa a jeho predpoklady na plnenie nových úloh. Súčasťou pohovoru je aj hodnotenie jeho interpersonálnych zručností, čiže ako vychádza s kolegami, nadriadenými, žiakmi i rodičmi. Hodnotí sa jeho prístup k práci – teda napríklad to, či je samostatný, lojálny, spoľahlivý, zodpovedný, dôvody čerpania pracovného voľna, či má vyvinutý zmysel pre sebadisciplínu. Výsledkom pohovoru je celkové hodnotenie pracovníka, ktoré má dostať v písomnej forme v podobe vyplneného **hodnotiaceho formulára**. (vypracovať)!!!

Hodnotený zamestnanec dostáva spätné informácie o svojom výkone očami nadriadeného zamestnanca. Tieto informácie sú podkladom pre ďalšie zlepšenie vykonávania prác, odstránenie nedostatkov a chýb. Súčasne mu hodnotenie pomáha stanoviť si úlohy na budúce obdobie a vytvára pre ich plnenie primerané podmienky.

10. Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci, ich rodičia, ale aj verejnosť získala dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v štátnom i školskom vzdelávacom programe.

Monitorujeme pravidelne:

- úroveň podpory žiakov s telesným postihnutím pri výchovno-vzdelávacom procese,
- vytváranie pozitívnych podmienok na vzdelanie,
- spokojnosť rodičov s vedením školy a učiteľmi,
- neohrozené prostredie, spolupatričnosť žiakov i učiteľov – klíma školy,
- priebeh vzdelávania,
- vyučovací proces,
- pedagogické stratégie,
- metódy a formy vyučovania,
- dosiahnuté výchovno – vzdelávacie výsledky

- riadiaca činnosť v škole
- úroveň výsledkov práce školy

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- školské portfólio
- kronika školy
- dotazníky pre žiakov a rodičov
- hodnotiace porady
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach,
- SWOT analýza

Školské portfólio: (web stránka školy)

- symbol – logo školy
- morálny kódex školy
- triedne portfóliá
- kronika školy
- zborník úspechov žiakov – víťazné práce, diplomy zo súťaží, olympiád, turnajov
- zborník aktivít učiteľov
- osvedčenia o vzdelávaní učiteľov
- celoškolské projekty
- akcie s rodičmi, spolupracujúcimi organizáciami
- foto, video – dokumentácia akcií
- web stránka školy

Každoročne škola vypracováva v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku.

V nej je kladený dôraz na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú a prijatie opatrení na zlepšenie.

Správa je komplexným zhodnotením práce školy v predošlom školskom roku, je prerokovaná na pedagogickej rade, schvaľovaná školskou samosprávou – Školskou radou, predkladaná na schválenie zriaďovateľovi – Krajskému školskému úradu v Bratislave. Zverejňujeme ju na webovej stránke školy, majú k nej prístup žiaci, rodičia i verejnosť.

O situácii v škole sú rodičia a žiaci pravidelne informovaní na webových stránkach školy: www.mokrohajska3.sk

Kritériom pre nás je nielen kvalita dosiahnutých výsledkov, úspechy našich žiakov, ale aj spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola určila zvlášť v koncepcionom zámere v ŠkVP, ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- posúdenie, akým spôsobom škola plní stanovené ciele s prihliadnutím k ďalším cieľom uvedeným v ŠkVP a zodpovedajúcich právnych predpisov

- oblasti, v ktorých je treba úroveň vzdelávania zlepšiť, vrátane návrhov príslušných opatrení
- účinnosť opatrení obsiahnutých vo vlastnom hodnotení

Ciele, kritériá a nástroje hodnotenia:

Ciele, kritériá a nástroje hodnotenia jednotlivých oblastí sú uvedené nižšie vrátane intervalu hodnotenia. Výsledky hodnotenia, rovnako ako závery a opatrenia sa budú pravidelne prerokovávať v rade školy, študentskej rade a najmä na poradách pedagogického zboru

Oblasť	Cieľ	Kritérium	Nástroj
Podmienky na vzdelávanie	prijemné a inšpiratívne prostredie, kvalitné vybavenie s efektívnym využitím	spokojnosť žiakov, rodičov a učiteľov	dotazník pre žiakov, rodičov, SWOT analýza učiteľov raz ročne
Priebeh vzdelávania	kvalitná práca učiteľov pri naplňovaní zámerov v ŠKVP	spokojnosť žiakov a rodičov, kvalita výsledkov	sebahodnotenie učiteľov, dotazník pre žiakov, porovnávacie testy dva razy ročne február a jún
Výsledky vzdelávania	úspešné absolvovanie štúdia, zvládnutie výstupov ŠKVP, rozvoj zručností zo ŠKVP	kvalita výsledkov	klasifikácia, hodnotenie kľúčových kompetencií, porovnávacie testy, externá maturitná skúška, prijímanie na VŠ

Vychádzajúc zo štátneho vzdelávacieho programu, skúseností, tradícií, požiadaviek rodičov, možností žiakov so zdravotným znevýhodnením, z dlhodobu dosahovaných výsledkov a koncepcie rozvoja školy naša škola svoj Školský vzdelávací program ISCED 3A orientovala predovšetkým na posilnenie rozvoja komunikačných schopností ako aj zručností a návykov žiaka so ŠVVP spolu s posilnením predmetu druhý cudzí jazyk, informatika, a geografia.

Posilnením povinných predmetov s použitím voliteľných predmetov v školskom vzdelávacom programe sme vytvorili 1. ročníku gymnázia následovný variant vzdelávania :

Rámcový vzdelávací program:

Škola	Obchodná akadémia pre žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska 3, 844 13 Bratislava			
Názov ŠkVP	Sociálno - právna činnosť			
Kód a názov ŠVP	68 Právne vedy			
Kód a názov študijného odboru	6851 6 sociálno - právna činnosť			
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie - ISCED 4A			
Dĺžka štúdia	2 roky			
forma štúdia	denné pomaturitné kvalifikačné štúdium			
Druh	denná			
Kategória a názvy vzdelávacích oblastí	Počet vyučovacích hodín v ročníku			
	1.	2.	Spolu	
Odborné vzdelávanie				
□ Teoretické vzdelávanie	Cudzí jazyk	2	2	4
	Psychológia	2	0	2
	Pedagogika	2	0	2
	Právo	3	4	7
	Etika sociálnej práce	1	0	1
	Zdravotné nauky	1	1	2
	Sociológia	0	2	2
	Sociálno - právna pomoc	0	3	3
	SPOLU	11	12	23

□ Praktické príprava	Spracovanie informácií	2	2	4
	Technika administratívy a korešpondencia	2	2	4
	Prax	3	4	7
	SPOLU	7	8	15
□ Teoretické disponibilné hodiny	Sociálno - právna pomoc	3	0	3
	Metódy sociálnej práce	3	4	7
	Personálna práca	0	1	1
	Komunikácia	0	1	1
	Sociálna a liečebná pedagogika	0	2	2
	Sociálna psychológia	0	2	2
	Ekonomika a riadenie	2	0	2
	Sociálna práca so zdravotne postihnutými	2	0	2
	Riadenie sociálnej práce	2	0	2
	SPOLU	12	10	22
□ Praktické disponibilné hodiny	Sociálno - psychologický výcvik	2	2	4
	Telesná výchova	2	2	4
	SPOLU	4	4	8
Spolu - teoretické vzdelávanie		23	22	45
Spolu - praktická príprava		11	12	23
Spolu - teoret. + prakt.		34	34	68